

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 8.11.2000
KOM(2000) 724 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Kalatalous ja köyhyyden vähentäminen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Kalatalous ja köyhyyden vähentäminen

1.	Kalatalous on osa unionin kehitysyhteistyöpolitiikkaa...	3
2.	Kalataloustuotteiden kauppa on maailmanlaajuista ja merkittävää...	4
3.	Maailman kalavarojen riittävyys on yleismaailmallinen huolenaihe...	6
4.	Suuntaviivat yhteisön toimien kohdentamiseksi...	7
LIITE 1	Kalan osuus ravintoproteiinin kehitysmaissa	9
LIITE 2	Luku 2.2: Yhdenmukaisuuden ja yhteensovittamisen varmistaminen Euroopan yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikassa (KOM(2000)212 lopullinen.	12
LIITE 3	Kalavarojen tila FAO:n kalastusta ja vesiviljelyä koskevan vuoden 1998 raportin mukaan.....	14
LIITE 4	Kansainvälisesti sovitut periaatteet veden luonnonvaroihin perustuvassa kehityksessä	15
LIITE 5	Kehitysyhteistyöpolitiikan toimet	18

JOHDANTO

Komissio on analysoinut kalatalouden merkitystä kehitysmaiden yhteiskunnille. Analyysi antaa suuntaa kehitysohjelmien suunnittelulle tulevaisuudessa. Se osoittaa myös, että ensisijaisissa maissa on tarpeen kehittää alakohtaisia ohjelmia. Tiettyä lisäohjeistusta tarvitaan toimille niissä maissa, joiden kanssa yhteisöllä on kalastussopimus. Tässä tiedonannossa tehdään tarkempia ehdotuksia siitä, minkälaiset suuntaviivat yhteisön toimia varten pitäisi antaa.

Aihe liittyy merkittävällä tavalla myös muihin yhteisön politiikkoihin ja erityisesti yhteiseen kalastuspolitiikkaan. Vaikutuksia yhteiseen kalastuspolitiikkaan käsiteltäneen toiminnalliselta kannalta erillisessä osiossa yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevassa vihreässä kirjassa (ilmestyy vuoden 2001 alussa), jota käytetään yhteisen kalastuspolitiikan uudelleentarkastelussa vuonna 2002. Tällä tiedonannolla komissio haluaa kiinnittää neuvoston ja Euroopan parlamentin huomiota myös niihin seikkoihin yhteisön kalastuspolitiikan uudistuksessa, joilla on suora yhteys köyhyyden vähentämiseen kehitysmaissa.

1. KALATALOUS ON OSA UNIONIN KEHITYSYHTEISTYÖPOLITIikkaa

Kala ja kalatalous ovat tärkeitä kehitysmaille. Kalaa kasvatetaan, pyydetään, myydään, jalostetaan ja kulutetaan, ja prosessin jokainen vaihe tarjoaa kehitysmaille taloudellista ja sosiaalista lisäarvoa. Kehitysyhteistyön yhdistämisellä kalatalouteen voi olla suuri merkitys köyhyyden torjumisessa. Kehityksen kannalta on siis tärkeää, minkälaista teollisuusmaiden ja kehitysmaiden vuorovaikutus tällä alalla on.

Kalatalouden tärkeydestä kehitysmaiden yhteiskunnille on paljon näyttöä. Maailmassa on yli 150 miljoonaa kalataloudesta riippuvaista köyhää ihmistä. Kalastus ja vesiviljely työllistävät toiminnan eri vaiheissa: pyynnissä, saaliin purkamisessa, jalostuksessa, jakelussa sekä alusten rakentamisessa ja huollossa. Monissa maissa kala on olennainen osa peruselintarviketurvaa. Kehitysmaissa kalasta saadaan keskimäärin 19 prosenttia ravinnon eläinproteiinista. Monissa köyhissä maissa, joissa tämä osuus on yli neljännes, kalan merkitys elintarviketurvalle ja terveydelle on keskeinen.¹ Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman (UNDP) raportissa todetaan, että pyyntisaaliit merestä ovat nelinkertaistuneet 50 vuodessa ja että tästä huolimatta "lähes miljardi ihmistä 40 kehitysmaassa on vaarassa menettää pääasiallisen proteiini lähteenä kun heidän kalavarantonsa ryöstökalastetaan vientitulojen vuoksi ulkomaille eläinten ruoaksi ja öljyraaka-aineeksi".

Kalastustuotteet ovat myös merkittävä valuuttatulojen lähde monille kehitysmaille joko oman kaupankäynnin tai kalastussopimusten ansiosta.

Yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikassa on tartuttava suoraan näihin asioihin. Köyhyyden vähentäminen on keskeinen tavoite yhteisön toiminnassa². Valituista kuudesta ensisijaisesta alasta tämän tavoitteen saavuttamiseksi viidellä (kauppa ja kehitys, alueellinen yhteistyö, liikenne, elintarviketurva ja instituutioiden toimintakyvyn parantaminen) on suoranaista vaikutusta kalatalouteen. Tämän vuoksi on ajankohtaista ja tarpeellista määritellä yhteisön toimintalinjat tällä alalla.

¹ Ks. liite 1.

² Euroopan yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikka, KOM(2000)212 lopullinen, 26. huhtikuuta 2000.

... mutta kehitysyhteistyöpolitiikkaa on tuettava muilla yhteisön politiikoilla

Komissio on todennut selkeästi aikovansa parantaa kehitysyhteistyöpolitiikkansa ja muiden kehitysmaihin todennäköisesti vaikuttavien politiikkojensa johdonmukaisuutta. Tämä velvoite sisältyy Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan toiseen kohtaan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 178 artiklaan. Tuoreessa tiedonannossaan kehitysyhteistyöpolitiikastaan komissio sitoutui "osaltaan tarvittavien keinojen avulla varmistamaan, että johdonmukaisuuden periaatetta sovelletaan yhä enemmän sen tekemissä ehdotuksissa. Tämän ohella periaatteen vastaisia vaatimuksia on vältettävä tai vastustettava tai, tarvittaessa, ristiriitaisuudet on otettava käsiteltäviksi ja ratkaistava."³ Jäljempänä esitetyt ehdotukset ovat ensimmäinen vastine tälle velvoitteelle.

... ja sitä on täydennettävä jäsenvaltioiden toimilla

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 180 artiklassa määrätään, että "yhteisö ja jäsenvaltiot sovittavat yhteen kehitysyhteistyöpolitiikkansa sekä neuvottelevat keskenään avustushjelmistaan". Jäsenvaltioiden viranomaisilla ja kehitysyhteistyöorganisaatioilla on paljon kokemusta ja asiantuntemusta käytännön kehitysyhteistyöstä kalastuksen ja vesiviljelyn alalla.

Maantieteellisiin alueisiin tai erityisaiheisiin liittyviä hankkeita on toteutettu paljon. Tämän kokemuksen pohjalta eri jäsenvaltioilla on erilaista asiantuntemusta eri aloista kuten paikallisten yhteisöjen tukemisesta, luonnonvarojen arvioinnista, kalastuksen valvontajärjestelmistä, rannikkoalueiden käytön integroidusta suunnittelusta, koralliriuttojen suojelusta, tuotannonalojen saattamisesta vaatimusten mukaisiksi, oikeudellisesta ja institutionaalisesta avusta jne. Kun otetaan huomioon näiden yhteistyöalojen monitahoisuus ja sen kaikki puolet hallitsevien asiantuntijoiden harvalukuisuus, on erittäin tärkeää, että eri hankkeet ja eri alojen osaaminen vahvistavat toistensa vaikutusta.

Yhteisön yhteistyöstrategiaan sisällytetään tämän vuoksi tiedottaminen jäsenvaltioiden ja muiden tärkeimpien avunantajien toimista. Tätä tietoa käytetään toimien niveltämiseen paremmin jäsenvaltioiden ja muiden monenvälisen avun antajien toiminnan kanssa.

2. KALATALOUSTUOTTEIDEN KAUPPA ON MAAILMANLAAJUISTA JA MERKITTÄVÄÄ

Arvolla mitattuna 50–60 prosenttia maailman kalanpyynnistä tapahtuu kehitysmaiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesialueilla. Ulkomaisten alusten osuus on yli puolet pyynnistä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden (AKT-maiden) vesillä. Yli 40 prosenttia koko maailman tuotannosta myydään kansainvälisessä kaupankäynnissä, minkä johdosta tämän elintarviketuotannon alan kansainvälisyysaste on kaikkein suurin. Tämän kaupan ansiosta kehitysmaiden kaupan nettoylijäämä oli vuonna 1996 16,6 miljardia dollaria. Suurin osa viennistä on kaupallisesti arvokkaita tuotteita kuten pakastettuja katkarapuja, tonnikalaa ja pakastettuja kalafileitä. Suurin osa tästä viennistä suuntautuu teollisuusmaihin, jotka ostavat lähes 80 prosenttia kansainvälisillä markkinoilla myytävistä tuotteista. Kansainvälinen kalatuotteiden kauppa kasvaa voimakkaasti.

³ KOM(2000)212 lopullinen, luku 2.2.2., sivu 13. (Ks. liite 2).

... ja EU on yhtä aikaa suuri nettotuoja, kuluttaja ja tuottaja

Euroopalla on tässä kaupassa keskeinen asema kuluttajana, nettotuojana ja tuottajana. Tuonti yhteisöön yhdeksänkertaistui vuosina 1976–1996 kalan kulutuksen lisääntymisen myötä. Vaikka yhteisö vie joka vuosi noin 1,6 miljoonaa tonnia kalaa, se tuo 4,3 miljoonaa tonnia, jolloin tuonnin osuus yhteisön kulutuksesta on 58 prosenttia. Kehitysmaiden kalanvienti yhteisöön oli vuonna 1999 arvoltaan lähes neljä miljardia euroa, joka jakautui seuraavasti: Latinalainen Amerikka 1,4 miljardia, AKT-maat 1,4 miljardia ja Aasia 1,2 miljardia. Arvioidaan, että viime vuosina AKT-maiden viennistä on suuntautunut 63 prosenttia Euroopan yhteisöön, 27 prosenttia Japaniin ja 10 prosenttia Yhdysvaltoihin.

... ja se käyttää yhteiseen kalastuspolitiikkaan liittyviä kalastussopimuksia kalataloustuotteiden hankkimiseen

Yhteisöllä on ollut viime aikoihin asti kalastussopimukset 26 maan kanssa, joista 17 on kehitysmaita. Yhteisön talousarvioon näistä aiheutuvat kustannukset ovat olleet keskimäärin 270 miljoonaa euroa vuodessa (1998-2000). Tämä luku on huomattavasti suurempi kuin se määrä, jonka yhteisö (EKR ja talousarvio) sitoo vuosittain kalatalouteen kaikissa kehitysmaissa yhteensä. Tämän vuoksi on aiheellista kysyä, millä tavalla näiden varojen käyttö edistää kehitystavoitteita.

Kalastussopimukset perustuvat YK:n merioikeusyleissopimuksen periaatteisiin. Niiden mukaan merenrantavaltioiden olisi määriteltävä talousvyöhykkeensä elollisten luonnonvarojen sallittu pyyntimäärä (61 artikla). Jos maan omien alusten pyyntikapasiteetti on pienempi kuin sallittu pyyntimäärä, muiden maiden kalastusaluksille annetaan lupa ylijäämän pyyntiin kyseisellä talousvyöhykkeellä (62 artikla). Tämä edellyttää luotettavaa tutkimustietoa luonnonvaroista ja alusten pyyntikapasiteetista.

Keskeistä vuonna 1982 allekirjoitetussa yleissopimuksessa on kalakantojen ylijäämä, jota paikallinen kalastussektori ei hyödynnä. Tämän mukaisesti ensimmäisissä kalastussopimuksissa määrättiin kehitysmaiden hallituksille maksettavista kalastusmaksuista. Paikallinen kalastuselinkeino ei ole kuitenkaan kehittynyt suhteessa näiden maksujen määrään, ja monet paikallisyhteisöt pitävätkin niiden vastineena ulkomaisille aluksille myönnettävää kalastuslupaa todellisenä uhkana perinteiselle paikalliselle kalastukselle. Yhteisö myöntää, että yhteistä kalastuspolitiikkaa tällä alalla on muutettava, jotta se vastaisi yhteisön kaikkien politiikkojen, myös kehitysyhteistyöpolitiikan, tavoitteita.

... sekä tukee eurooppalaisia kalastajayhteisöjä taloudellisesti ja sosiaalisesti

Kalastussopimuksilla oli alun perin pääasiassa taloudellinen ja sosiaalinen merkitys, jota pidettiin keskeisenä yhteisön kalastuslaivastojen kannalta. Näiden sopimusten ansiosta noin 2 800:lla yhteisön aluksella on lupa harjoittaa pyyntiä yhteisön ulkopuolisten maiden vesillä. Noin 22 000 kalastajaa ja sen lisäksi joukko muiden kalastukseen liittyvien tuotannonalojen ja kaupan työntekijöitä ovat riippuvaisia näistä sopimuksista. Näistä lähes 6 000 on kyseisten yhteisön ulkopuolisten rannikkovaltioiden kansalaisia.

3. MAAILMAN KALAVAROJEN RIITTÄVYYS ON YLEISMAAILMALLINEN HUOLENAIHE

Veden elollisten luonnonvarojen riittävyys on suuri yleismaailmallinen huolenaihe. Luonnonvaran ehtymisen uhka on todellinen. Suurin osa maapallon veden elollisista luonnonvaroista on kehitysmaiden hallussa, mutta nämä voimavarat ovat rajalliset ja niiden uusiutumista uhkaa rajoittamaton ja laiton hyväksikäyttö. FAO totesi vuonna 1998, että kalataloustuotteiden tuotanto on kasvanut maailmanlaajuisesti 20 vuoden aikana nopeasti ja oli tuolloin lähes 120 miljoonaa tonnia.⁴ Nyt tuotannon kasvuluvut ovat laskussa ja maailman kalatalouden tuottavuus on vähenemässä. Arvokkaiden pohjakalojen tuotanto maailmassa on laskemassa, ja kaupallisesti vähempiarvoisten pienten ulappakalojen tuotanto on kasvamassa. Merialueita, joilla saaliiden kasvattaminen on periaatteessa mahdollista, ovat itäinen ja läntinen Intian valtameri sekä Tyynenmeren luoteisosa. Valtaosa meren luonnonvaroista sijoittuu kuitenkin kapealle mannerjalustalle, johon kohdistuu ekologisia paineita rannikkoalueiden voimakkaan väestönkasvun vuoksi: puolet maailman väestöstä elää alle 60 kilometrin päässä rannikosta ja vuonna 2020 luvun arvioidaan olevan 70 prosenttia.⁵

Ongelman vakavuus on tunnustettu useissa kansainvälisissä kokouksissa, mistä johtuen sovellettavista periaatteista vallitsee yleismaailmallinen yksimielisyys. (Ks. liite 4).

... joten yhteisön politiikoissa on omaksuttava kokonaisvaltainen lähestymistapa ekologiseen kestävyYTEEN ja köyhyyden vähentämiseen

Euroopan unioni on kiinnittänyt huomiota ekologiseen kestävyYTEEN omilla vesialueillaan sopimalla yhteisestä kalastuspolitiikasta. Koska Euroopassa ja muualla on liian paljon kalastusalueita, tehokasta seurantaa, ohjausta ja valvontaa tarvitaan näiden luonnonvarojen hoidosta ja käytöstä sovitun järjestelmän täytäntöönpanemiseksi⁶.

Kalakannat ovat kehitysmailla niukka ja ehtyvä voimavara. Useimpien kehitysmaiden viranomaiset tarvitsevat nykyolosuhteissa apua turvatakseen kestäväällä tavalla veden elollisten luonnonvarojen säilymisen köyhän väestön ulottuvilla. Tarvitaan myös kokonaisvaltaisempaa hallinnointia, joka on vastuussa niille köyhille, joiden elanto riippuu kalakannoista.

Koska Euroopan unioni on yksi maailman suurimpia kalastusmahteja, sen on asetettava tiukat normit ja valmistauduttava mukauttamaan ja parantamaan toimiaan muun muassa tutkimuksen, kalakantojen arvioinnin, valvonnan, koulutuksen, infrastruktuurien, hallinnon ja hygienian parantamiseksi. EU:n on osoitettava vastuuntuntoa kalatalouden hallinnoinnissa maailmanlaajuisella tasolla.

Tavoitteeksi on asetettava luonnonvaran kestävyYDEN yhtä tehokas suojele niin yhteisön ulkopuolella kuin Euroopankin vesillä.

... ottaen samalla huomioon kuluttajaseikat ja kaupalliset edut

Eurooppalaisilla kuluttajilla on tärkeitä ja konkreettisia intressejä kalataloustuotteiden suhteen. Tuontikalan saatavuus on tärkeää. Toinen tärkeä asia on kuluttajansuoja, joka voi

⁴ Ks. liite 3.

⁵ FAO, 1998, The state of world fisheries and aquaculture.

⁶ Sama todettiin Brysselissä 24.-27. lokakuuta 2000 pidetyssä kansainvälisessä kalastuksen seurantaa, valvontaa ja tarkkailua käsitelleessä kokouksessa.

aiheuttaa löyhien hygieni- ja eläinlääkintänormien vallitessa esteitä kalan ja muiden kalataloustuotteiden kaupalle. Tähän ongelmaan on puututtava kehitysyhteistyöpolitiikassa. Huomiota on kiinnitettävä myös EU:n sisäisiin sosioekonomisiin seikkoihin, mutta kalastussopimuksista yhteisöjen talousarvioon aiheutuvat kustannukset on suhteutettava niiden eurooppalaisten paikallisyhteisöjen kokoon, jotka näistä sopimuksista hyötyvät.

Joka tapauksessa yhteisön on laadittava pitkän aikavälin politiikka, joka perustuu ekologiseen kestävyys- ja tasapuolisuuteen. Yhteisön on tämän vuoksi käytettävä kaikkia asiaan liittyviä politiikkojaan (kehitysyhteistyö, kalastus, kauppa, tutkimus, ympäristö ja kuluttajansuoja) seuraavien asioiden tasapainottamiseen:

- **solidaarisuus niitä kehitysmaita kohtaan**, joiden väestö on voimakkaasti riippuvaista veden luonnonvaroista joko ravitsemuksellisesti tai tulonlähteenä,
- **kaupalliset näkökohdat**, sillä yhteisöön on tuotava suuria määriä kehitysmaiden kalaa kuluttajien ja elintarviketeollisuuden tarpeiden tyydyttämiseksi,
- **taloudelliset ja sosiaaliset seikat** tuettaessa tiettyjä perinteisiä eurooppalaisia kalastusyhteisöjä, jotta ne voivat jatkaa kalastusta kaukaisilla vesialueilla, ja
- **ympäristönäkökohdat**, sillä meret ovat yleismaailmallisia luonnonvaroja, joiden katsotaan nykyään yhä useammin olevan koko ihmiskunnan yhteistä omaisuutta.

4. SUUNTAVIIVAT YHTEISÖN TOIMIEN KOHDENTAMISEKSI

Näiden tavoitteiden ja etujen edistämiseksi yhteisön olisi suunniteltava toimensa seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:

... maissa, joissa kalataloudella on etusija kehitysstrategiassa

- Toimivaltaisten alueellisten ja kansallisten toimielinten kanssa määritellään perusteet sellaisten maiden ja alueiden yksilöimistä varten, joiden yhteydessä kalastuksen ja vesiviljelyn tulisi olla ensisijaisia aloja yhteisön kehitysyhteistyössä.⁷
- Yhteisön olisi tuettava kalatalouspolitiikan ja -strategioiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa niissä maissa ja niillä alueilla, joissa ja joilla kalastus ja/tai vesiviljely ovat kehityksen selviä painopistealoja. Näin voidaan syventää kumppanuutta, tukea toimintatapoja koskevaa vuoropuhelua asianomaisen maan kanssa ja parantaa koordinoitua eri avunantajien välillä. Näitä toimia käsitellään liitteessä 5.
- Maakohtaisissa strategioissa eritellään eri jäsenvaltioiden ja muiden avunantajien roolia, ja ehdotetaan, millä avunantajalla voisi olla päävastuu alan strategian suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.
- Yhteisö asettaa etusijalle alueelliset toimet, koska kalatalouteen liittyvät ongelmat ovat usein alueellisia ja yhteisö soveltuu parhaiten tämän tason työhön.

⁷ Perusteita voivat olla veden luonnonvaroista riippuvaisten yhteisöjen määrä ja koko, vaikutus elintarviketurvaan, voimavaran suhteellinen tärkeys, kalatalouden osuus BKT:sta ja vaikutus työllisyyteen, kalakaupan tärkeys jne.

... maissa, joiden kanssa yhteisöllä on kalastussopimus

Niissä kehitysmaissa, joiden talousvyöhykkeille yhteisön alukset pääsevät kalastussopimusten ansiosta kalastamaan, yhteisön kehitysyhteistyöllä tuetaan kalataloudesta riippuvaisia yhteisöjä alakohtaisilla ohjelmilla, joissa otetaan täysipainoisesti huomioon kalatalouden merkitys elintarvike turvan kannalta sekä kalatalouselinkeinojen merkitys kyseisen maan kehitykselle.

Euroopan yhteisö keskittyy parantamaan tarvittavaa johdonmukaisuutta kehitysyhteistyöpolitiikkansa ja yhteisen kalastuspolitiikkansa ulkosuhteiden välillä. Tämän vuoksi yhteisön suhteissa kumppanimaihin painotetaan seuraavia asioita:

- Yhteisön ja kumppanimaiden on varmistettava, että YK:n merioikeusyleissopimuksen 61 ja 62 artiklat pannaan tosiasiallisesti täytäntöön.
- Yleissopimusta sovellettaessa on korostettava luonnonvarojen kestävä hoidon ja käytön periaatetta. Esimerkiksi kalastussopimuksille varatuista yhteisön määrärahoista entistä suurempi osa kohdennetaan hallinnollisten valmiuksien parantamiseen seurannassa ja valvonnassa, elollisten luonnonvarojen suojelussa sekä tarvittavan luotettavan tutkimustiedon hankkimisessa voimavaroista ja alusten pyyntikapasiteetista.
- Kalastussopimuksilla vahvistetaan hyvän, vastuuvollisen ja tarkastettavissa olevan julkisten varojen hallinnon periaatetta. Komissio katsoo, että kalastussopimukseen liittyvä rahoitus olisi ohjattava avoimuuden vuoksi suoraan vastaanottajamaan talousarvioon. Kohdennetut toimet olisi kirjattava ja maksettava julkiselta tililtä kunkin osapuolen oikeuksia ja velvollisuuksia noudattaen. Komission olisi pyrittävä siihen, että varoja käytettäessä kehitysmaiden perinteisten kalastusyhteisöjen omaa mielipidettä kysytään ja niille annetaan todellinen vaikutusmahdollisuus.
- Euroopan yhteisön on yksilöitävä ja arvioitava selkeästi toimet, joita sen olisi toteutettava kehitysyhteistyöpolitiikassaan ja yhteisessä kalastuspolitiikassaan. Pällekkäisyyden välttämiseksi kummankin politiikan toimia varten myönnetty varat on yksilöitävä selkeästi. Yksittäiset toimet olisi valikoitava kunkin maan ja alueen osalta ennakoarvioinnin perusteella. Yhteisö valvoo, että kaikki sen toimet ovat keskenään johdonmukaisia ja että ne vaikuttavat köyhyyttä vähentävästi. Tämä merkitsee sitä, että on harkittava vakavasti tukea paikallisen kalatalouden kehittämiseksi, mukaan luettuina jalostus ja jakeluverkot paikallisen kysynnän tyydyttämiseksi.
- Komissio tukee kansalaisyhteiskunnan ja kehitysmaiden ammattikalastajajärjestöjen osallistumista kalastussopimusten valmisteluun ja täytäntöönpanoon.

LIITE 1
Kalan osuus ravintoproteiinista⁸ kehitysmaissa

Maa ⁹	Kalan saanti henkeä kohden (kg) (> 20)	Kalaproteiini /eläinproteiini (%) (%>25%)	Kalaproteiini /kokonais- proteiini (%) (%>25%)
Albania	1,3	0,8	0,3
Angola	6,6	27,1	6,3
Anguilla	45	--	--
Antigua ja Barbuda	24,3	13,9	9,3
Armenia	1,0	1,6	0,5
Azerbaidžan	1,1	1,7	0,5
Bangladesh	10,6	48,3	6,6
Barbados	31,8	17,6	10,5
Benin	9,4	28,5	4,6
Burundi	3,2	29,6	1,9
Chile	20,2	12,4	6,1
Cookinsaaret	53,4	29,4	19,7
Dominica	27,1	15,5	8,1
Fidžisaaret	32,9	21,4	9,1
Filippiinit	30,3	42,8	19,9
Gabon	44,6	35	17,5
Gambia	23,7	61,7	15
Georgia	2,1	3,6	1,0
Ghana	22,5	63,2	14,9
Grenada	20,1	17	9,7
Guinea	16	60,2	9,4
Guyana	64,2	51,4	24,5
Haiti	2,6	12,1	1,8
Indonesia	18,2	53,1	9,7
Jemen	16,3	23,2	4,1
Kambodža	6,6	28,3	5,2
Kamerun	9,2	25	5,8
Kap Verde	25,3	30,6	11,2
Kiina	25,7	23,9	8,2
Kirgisia	0,6	0,5	0,2
Kiribati	74,2	66,2	32,5
Komorit	20,2	61,8	16

⁸ Taulukossa mainitaan seuraavat maat: Euroopan yhteisön elintarviketurvapolitiikan kohdemaat, kehitysmaat, joissa kalan kulutus asukasta kohden on yli 20 kg, ja/tai kehitysmaat, joissa kalaproteiinin osuus kulutetusta eläinproteiinista on yli 20 %.

⁹ Lihavoidulla merkityt maat ovat Euroopan yhteisön elintarviketurvapolitiikan kohdemaita.

Kongon demokraattinen tasavalta	5,7	31	5,6
Kongon tasavalta	25,3	48,8	18,5
Korean kansantasavalta	17,6	55,7	7,7
Korean tasavalta	50,7	43,3	17,7
Laos	8,5	29,7	4,8
Liberia	4,9	23	4,2
Macao	32,8	23,9	13
Madagaskar	7,6	16,9	4,8
Malawi	5,7	37,7	3,1
Malediivit	165,1	64,4	53,5
Malesia	56,2	34,5	19,8
Mauritania	14,2	13	5,1
Mikronesia	40,4	43,5	20,4
Mosambik	2	19,2	1,8
Myanmar	17,5	45,4	6
Norsunluurannikko	11,1	36,9	6,7
Oman	24,1	21,5	9,8
Päiväntasaajan Guinea	22,6	61,9	33,2
Papua-Uusi-Guinea	13,9	28	9
Peru	26,8	26,1	10,1
Salomonsaaret	34,5	73,4	24,3
Samoa	62,7	41,7	22,9
São Tomé ja Príncipe	21,4	61,5	16
Senegal	36,3	47,4	16,1
Seychellit	65,6	50,4	26,4
Sierra Leone	13,4	63	11,6
Sri Lanka	20,2	54,3	13,4
Suriname	22	26,7	10,9
Tadžikistan	0,1	0,2	0
Tansania	10,3	33,6	7
Thaimaa	33,7	41,5	18,5
Togo	17,3	50,2	8,3
Tonga	32	29,6	14,2
Tuvalu	23,6	41,7	16,3
Uganda	9,8	30	6,5
Vanuatu	22,8	29,2	9,9
Venezuela	20,1	20,4	10,1
Vietnam	17,4	39,4	8,8

LIITE 2

Luku 2.2: Yhdenmukaisuuden ja yhteensovittamisen varmistaminen Euroopan yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikassa (KOM(2000)212 lopullinen)

2.2. Yhdenmukaisuuden ja yhteensovittamisen varmistaminen

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa edellytetään yhteisön ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden varmistamista. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 178 artiklassa edellytetään lisäksi tavoitteiden ottamista huomioon kehitysyhteistyössä sellaisessa toteutettavassa politiikassa, joka on omiaan vaikuttamaan kehitysmaihin. Kehitysasiain neuvosto on toukokuussa 1997 antamassaan päätöslauselmassa kehottanut komissiota laatimaan johdonmukaisuutta sekä käytännön menettelyt ja säännöllistä raportointia koskevia ehdotuksia.

2.2.1. Ulkopoliitiikan johdonmukaisuus

Johdonmukaisuudella on useita ulottuvuuksia, joista yksi liittyy ulkopoliitiikan johdonmukaisuuteen. Kehitysmaiden asteittainen ja yhdenmukainen yhdentäminen maailmantalouteen (EY:n perustamissopimuksen 177 artikla 1 kohta) edellyttää maiden sisäpolitiikan huomattavaa kohentamista sekä vahvempaa ja johdonmukaisempaa kansainvälistä tukea tälle politiikalle. Euroopan unioni on kehitysyhteistyön ensisijainen rahoittaja ja kehitysmaiden merkittävä kauppakumppani. Unionin kansainvälinen merkitys on lisääntynyt euron käyttöönoton myötä. Unionilla on kasvava asema ympäristönäkökohtia ja kuluttajansuojaa koskeissa kansainvälisissä neuvotteluissa. Unionin on maksimoitava edellytyksensä toimia kansainvälisen talousjärjestelmän lukuisten tahojen kanssa varmistaakseen kaupan vapauttamisen (WTO), tuen ja rahoitusyhteistyön (Bretton Woods -järjestöt) sekä kestävään kehitykseen suuntautuvan normalisoinnin (mm. Ympäristö, ILO, Codex Alimentarius) johdonmukaisuuden. Komissio esittää lähiaikoina ulkopoliitiikkaa koskevan toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on lisätä johdonmukaisuutta ja kansainvälistä taloushallintoa, jolla edistetään kehitysmaiden asteittaista ja yhdenmukaista yhdentymistä maailmantalouteen.

2.2.2. Tahattomien epäjohdonmukaisuuksien välttäminen

EY:n perustamissopimuksen 178 artiklan ja yleisen ymmärryksen mukaisesti EU:n on valvottava, että kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteet otetaan huomioon muita politiikkoja toteutettaessa silloin, kun muiden toimien toteuttamisella voi olla vaikutuksia kehitysmaissa. Tämä johdonmukaisuuden valvominen koskee useita yhteisön politiikan osa-alueita, esimerkiksi kauppaa, maataloutta, ympäristöä, energiaa, tutkimusta ja teknologista kehitystä, kalastusta, maastamuuttoa ja turvapaikkaoikeutta, konfliktintorjuntaa, terveydenhuoltoa, kilpailua, kuluttajansuojaa ja humanitaarista apua. Kehitystavoitteiden olisi ilmentävä lisäksi eri alojen politiikan yleisissä suuntaviivoissa investointien, velanhoidon, liikenne- ja televerkkojen ja koulutuksen kaltaisilla aloilla.

Euroopan unioni voi näiden politiikkojen toteutuksen yhteydessä vaikuttaa kehitysmaihin joko myönteisesti tai haitallisesti. Vähintäänkin on edellytettävä, että päätöksentekijät ovat täysin tietoisia politiikan epäsuorista vaikutuksista. Näiden vaikutusten perinpohjaista analysointia ja kartoitusta on edistettävä.

Euroopan unioni voi edelleenkin tehdä poliittisen valinnan ja toteuttaa politiikkaa, jolla saattaa olla tahattomia haitallisia suoria tai epäsuoria vaikutuksia kehitysmaihin. Tällaisessa tapauksessa on tärkeää varmistaa, että päätös politiikasta tehdään täysin tietoisena sen epäsuorista seurauksista. Kun on olemassa useita vaihtoehtoja, politiikkaa on toteutettava tavalla, joka on kehitysmaille vähiten haitallinen. Toimenpiteet ja ohjelmat on mahdollisuuksien mukaan tarpeen suunnitella siten, että lisätään kehitysmaiden valmiuksia tasoittaa tai kestää EU:n muiden toimien väistämättömiä kielteisiä vaikutuksia.

Kaikkien toimielinten on pyrittävä laajemman johdonmukaisuuden toteuttamiseen, jossa ovat mukana ainakin Euroopan parlamentti, komissio ja neuvosto. Komissio pyrkii osaltaan tarvittavien keinojen avulla varmistamaan, että johdonmukaisuuden periaatetta sovelletaan yhä enemmän sen tekemissä ehdotuksissa. Tämän ohella periaatteen vastaisia vaatimuksia on vältettävä tai vastustettava tai tarvittaessa, ristiriitaisuudet on otettava käsiteltäviksi ja ratkaistava. Epäjohdonmukaiset päätökset ja toimintaohjeet on tuotava esiin. Kaikkien toimielinten yhteensovittavia mekanismeja on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti.

2.2.3. Yhteensovittaminen ja täydentävyys

Euroopan yhteisön on edistettävä yhteensovittamista ja varmistettava yhteisön ja jäsenvaltioiden toiminnan täydentävyys kansainvälisissä yhteyksissä. Euroopan unionin toimien yhteensovittamisessa on erityisesti tarpeen parantaa Euroopan unionin kykyä esittää yhteisiä kantoja kansainvälisissä elimissä, minkä avulla on mahdollista lisätä unionin vaikutusvaltaa. Tätä yhteensovittamista on myös tehostettava maakohtaisissa strategioissa, eri alojen politiikan suuntaviivoissa ja kumppanimaiden toiminnassa. Tämä on tärkeää kehitysmaissa, joissa työvoimaa on vähän ja joiden on toimittava useiden rahoittajien kanssa.

Euroopan unionin on aiemmin yhteensovittamisesta saatuun kokemukseen perustuen jatkettava toimintaansa ja perustettava työosasto yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lukuisten nykyisten foorumien yhteensovittamispyrkimyksissä on olennaista edistää yhteisön politiikan suuntaviivojen laadinnassa ja niiden sisällyttämisessä jäsenvaltioiden politiikkoihin. Yhteisön ei missään tapauksessa tule rajoittua olemaan kuudestaista toimeenpanotekijä kehitysyhteistyön alalla, vaan yhteisöä on pidettävä uusien eurooppalaisten hallintotapojen etsinnän edistäjänä ja helpottajana.

LIITE 3
Kalavarojen tila FAO:n kalastusta ja vesiviljelyä koskevan vuoden 1998 raportin mukaan

Kalakannoista 44:ää prosenttia nähtävästi hyödynnetään täysimääräisesti, ja ne ovat saavuttaneet maksimaalisen tai lähes maksimaalisen tuoton, joka ei voi enää kasvaa, 16:tta prosenttia liikahyödynnetään (tuotantocyklit ovat vaarassa katketa, jollei rajoittaviin toimenpiteisiin ryhdytä) ja kuusi prosenttia kannoista on ilmeisesti ehtynyt. Kolme prosenttia kannoista näyttäisi uusiutuvan hitaasti. Maapallon kalakannoista 70 prosenttia ei siis tarjoa minkäänlaisia mahdollisuuksia saaliiden kasvattamiseen. Tämä koskee Atlanttia, Tyynenmeren koillisosaa ja keskistä itäosaa, Mustaamerta ja Välimerta.

Arvokkaiden pohjakalojen tuotanto on maailmanlaajuisesti laskusuunnassa ja kaupallisesti vähempiarvoisten pienten ulappakalojen tuotanto on kasvamassa.

Merialueita, joilla saaliiden kasvattaminen on periaatteessa mahdollista, ovat itäinen ja läntinen Intian valtameri sekä Tyynenmeren luoteisosa (Tyynenmeren lauhkeilla ja trooppisilla vyöhykkeillä esiintyy huomattavia määriä erilaisia tonnikalvoja). Valtaosa meren luonnonvaroista sijoittuu kapealle mannerjalustalle, johon kohdistuu ekologisia paineita rannikkoalueiden voimakkaan väestönkasvun vuoksi (puolet maailman väestöstä elää alle 60 kilometrin päässä rannasta ja vuonna 2020 luvun arvioidaan olevan 70 prosenttia).

Tiedossa olevasta vuotuisesta kalansaaliista hylätään noin neljännes kaupallisesti arvottomana, ja tämän lisäksi biomassan tuhlausta on vahingossa pyydettyjen merinisäkkäiden, -lintujen ja -matelijoiden menetys, jonka suuruutta ei tunneta mutta joka oletetaan suureksi.

LIITE 4

Kansainvälisesti sovitut periaatteet veden luonnonvaroihin perustuvassa kehityksessä

Useissa kansainvälisissä julkilausumissa korostetaan tiettyjä keskeisiä periaatteita, jotka ohjaavat tämän alan kehitysyhteistyötä. Näiden periaatteiden hyväksymisen myötä on muodostunut maailmanlaajuinen yksimielisyys niiden soveltamisesta. Euroopan yhteisö on sopinut useissa yhteyksissä soveltavansa niitä. Seuraavassa esitellään yhdeksän tällaista periaatetta aikajärjestyksessä sen mukaan, missä ne on hyväksytty:

Montego Bay, 1982

Yhdistyneiden Kansakuntien kolmas merioikeutta käsittelevä kokous johti yleissopimuksen allekirjoittamiseen. Tämän 16. marraskuuta 1994 voimaan tulleen merioikeusyleissopimuksen tavoitteena on edistää "merten rauhanomaista käyttöä, niiden luonnonvarojen tasapuolista ja tehokasta hyödyntämistä, niiden elävien luonnonvarojen suojelua sekä meriympäristön tutkimusta, suojelua ja säilyttämistä". Siinä esitetään useita tärkeitä periaatteita:

- Periaate 1

Merenrantavaltioiden on suositettava talousvyöhykkeidensä elollisten luonnonvarojen optimaalista hyödyntämistä. Samalla niiden on pyrittävä pitämään hyödynnettävien lajien kannat sellaisella tasolla tai palauttamaan ne sellaiselle tasolle, joka takaa näiden kantojen mahdollisimman suuren ja tasaisen uusiutumisen. Maiden on otettava huomioon ympäristötekijät ja kalastuksesta elantonsa saavan rannikkoväestön taloudelliset tarpeet sekä kehitysmaiden erityistarpeet.

- Periaate 2

Merenrantavaltiot määrittelevät oman kapasiteettinsa hyödyntää näitä elollisia luonnonvaroja. Jos niiden oma pyyntikapasiteetti on alhaisempi kuin hyväksyttävissä oleva kokonaispyyntimäärä, ne antavat muille valtioille sopimuksilla tai muilla järjestelyillä luvan hyödyntää sallitun pyyntimäärän ylijäämää.

Rio de Janeiro, kesäkuu 1992

Rion ympäristöä ja kehitystä käsittelevässä huippukokouksessa hyväksyttiin julistus ja toimintaohjelma (Agenda 21), jotka sisältävät useita veden luonnonvarojen hoidossa sovellettavia suosituksia ja periaatteita.

- Periaate 3

Ympäristönäkökohdat on yhdennettävä koko kehitysprosessiin: "Kestävään kehitykseen pääsemiseksi ympäristönsuojelun on oltava kiinteä osa kehitysprosessia eikä sitä voida käsitellä erikseen."

- Periaate 4

On sovellettava ennaltavarautumisen periaatetta: "Valtioiden on toteutettava ennakolta kykyjensä mukaan varotoimenpiteitä ympäristön suojelemiseksi. Jos on olemassa vakavien tai peruuttamattomien vahinkojen vaara, ympäristön pilaantumisen estävien tehokkaiden toimenpiteiden käyttöönottoa ei saa lykätä ehdottoman tieteellisen varmuuden puutteen vuoksi."

- Periaate 5

Vastuuta on siirrettävä paikallisyhteisöille: "Alkuperäisillä väestöryhmillä ja yhteisöillä ja muilla paikallisyhteisöillä on keskeinen rooli ympäristön hoidossa ja kehittämisessä ympäristön tuntemuksensa ja perinteisten käytäntöjen osaamisensa ansiosta."

Rooma, lokakuu 1995

FAO:n 28. kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti vastuullista kalataloutta koskeva toimintaohje¹⁰. FAO laati tämän vapaaehtoisen toimintaohjeen Rion huippukokouksen innoituksesta kestävä kehityksen huomioon ottamiseksi. Sillä pyritään ottamaan käyttöön kalavarojen kestävä hoitoa koskevat periaatteet. Siinä hyväksytään ja määritellään ennaltavarautumisen periaate kalastuksen kehittämiseen sovellettuna. Edellä mainittuja periaatteita vahvistavat tai täydentävät seuraavat periaatteet:

- Periaate 6

Kalastusoikeuteen liittyy vastuuntuntoista kalastusta koskeva velvoite. Kalastus pitää suhteuttaa kalakantojen tuotantokykyyn.

- Periaate 7

Valtioiden on tehtävä eri tasoista alueellista ja maailmanlaajuista yhteistyötä kalakantojen säilyttämisen ja hoidon edistämiseksi. "Kalakantoihin kohdistuva voimistunut paine ja kantojen tuntemuksen lisääminen edellyttävät ensisijaisesti sitä, että kalakantoja on hoidettava yhdessä."

- Periaate 8

Pienimuotoisen kalastuksen merkitys työllisyyden ja elintarvike turvan kannalta on tunnustettava, kalastajien ja muiden kalatalouden työntekijöiden oikeuksia on suojeltava. Paikallisten yhteisöjen ravitsemustarpeet on asetettava etusijalle. "Viimeaikaiset suuntaukset huomioon ottaen kalakantojen hoitoon sisällytetään kalatalouden yrittäjien ja työntekijöiden välittömän osallistumisen lisääminen asteittain, "käyttöoikeuksien" myöntäminen, kalakantojen hoidon hajauttaminen ilman, että alan hallinnointi siirtyisi pois viranomaisilta, sekä alan omarahoitus."

Kioto, joulukuu 1995

Kalastuksen vaikutusta elintarvike turvaan käsitelleessä Kioton kansainvälisessä konferenssissa 95 valtiota ja Euroopan yhteisö vahvistivat olevansa selvillä siitä, että jollei asianmukaisia toimenpiteitä toteuteta pikaisesti, väestönkasvun ja talouskasvun sekä jatkuvan liikakalastuksen, riistokalastuksen ja vesiympäristön pilaantumisen maailmanlaajuinen yhteisvaikutus aiheuttaa vakavia vaikeuksia kalastus- ja vesiviljelyalalle heikentäen sen korvaamatonta osuutta elintarvike turvan kestävästä ylläpidosta.

¹⁰ Euroopan yhteisö ja lähes kaikki kehitysmaat, joiden kanssa yhteisöllä on kalastussopimus, ovat allekirjoittaneet toimintaohjeen.

- Periaate 9

Kansainvälinen kalakauppa ei saa olla ristiriidassa ympäristönäkökohtien ja paikallisten väestöryhmien elintarviketurvan kanssa. On välttämätöntä "valvoa, että kalan ja kalastustuotteiden kauppa parantaa elintarviketurvaa, ei johda ympäristön pilaantumiseen eikä vaikuta kielteisesti niiden väestöryhmien oikeuksiin ja tarpeisiin, joiden terveydelle ja hyvinvoinnille kala ja kalataloustuotteet ovat ratkaisevia."

Kalavaroihin liittyvät jatkuvat ja kasvavat ristiriidat sekä kehitysmaiden vaikeudet organisoida kalastusalansa siten, että se vastaisi ensisijaisesti oman väestön tarpeisiin, osoittavat, että edellä mainittujen periaatteiden ja arkitodellisuuden välillä on suuri ero.

LIITE 5

Kehitysyhteistyöpolitiikan toimet

1.1. Kansalaisyhteiskunnan aktivoiminen

- Kalatalouteen liittyvien elinkeinojen ammatillisten järjestöjen perustamisen ja kehittämisen tukeminen. Kalataloudesta riippuvaisten paikallisyhteisöjen organisoitumisen tukeminen. Tuki paikallisviranomaisille, jotta ne voisivat osallistua aktiivisesti rannikkoalueiden kestäväan kehittämiseen.
- Tuki kalataloudesta riippuvaisten yhteisöjen kokemusten ja tietojen vaihtoon tarkoitettujen verkkojen ja rakenteiden perustamiselle ja niiden käytön edistämiseksi. Apu näiden järjestöjen toimintaa varten, myös tuottavia investointeja varten.
- Tuki naisten osallistumiselle näihin järjestöihin ja varsinkin niihin, jotka liittyvät kalataloustuotteiden jalostukseen ja myyntiin.
- Tuki alan tarpeita vastaavien rahoitusvälineiden ja -palveluiden luomiselle ja kehittämiselle erityisesti pienimuotoisen kalastuksen harjoittajia ja alalla toimivia naisia silmällä pitäen.

1.2. Luonnonvarojen kestäväan hoidon hallinnoinnin parantaminen köyhyyden vähentämiseen tähtäävällä tavalla

- FAO:n vastuullista kalataloutta koskevan toimintaohjeen tavoitteiden ja periaatteiden täytäntöönpanon tukeminen. Luonnonvaran tilaa koskevan tiedon lisääminen ja vesiekosysteemien turvaaminen. Kalastusoikeuksien hallinnoinnin parantaminen, eri kalastusmenetelmien vertailu kalastuksen aiheuttaman paineen mahdollisen vähentämisen kannalta. Saalisvalikoivuuden parantaminen ja/tai pyyntiaikoihin tai -alueisiin liittyvät rajoitukset. Rannikkoalueiden integroitu hoito.
- Hyvän hallinnon tukeminen asianmukaisten oikeudellisten ja institutionaalisten puitteiden luomisessa. Osallistavan suunnittelun ja arvioinnin varmistavien mekanismien tukeminen.

Kansallisten kalatalousohjelmien täytäntöönpanon tukeminen

Tutkimustieto

- Veden ekosysteemejä ja elollisia luonnonvaroja koskevan tutkimustiedon lisääminen erityisesti EU:n ja kehitysmaiden entistä läheisemmän tiedeyhteistyön avulla. Tämän tiedon levittämisen ja koulutuksen tukeminen.
- Veden elollisista luonnonvaroista riippuvaisten yhteisöjen elinoloihin suoraan liittyvien alojen tuntemuksen parantaminen.
- Tuki sosiaalisten ja ympäristövaikutusten arvioinnille ennen sellaisiin toimiin ryhtymistä, joilla näitä vaikutuksia saattaa olla.

Kalastuksen hallinnointi

- Kalastuksen seuranta- ja valvontajärjestelmien organisointi ja täytäntöönpano. Valvomattoman ja tilastoimattoman luvattoman kalastuksen torjuminen (luvaton, säännöstelemätön ja tilastoimaton kalastus).
- Tuki voimavaran hallinnoinnille, jolla taataan sen kestävä käyttö erityisesti pienimuotoisten toimijoiden toimesta (kalastajat ja/tai pienet kalankasvattamot) ja jonka toteuttamiseen osallistuvat tärkeimmät kumppanit – tutkijat, hallitus, muut käyttäjät, kalastajat, kalankasvattajat jne. Paikallisviranomaisten toimintakyvyn lisääminen.

Veden ekosysteemien suojelu ja hyödyntäminen

- Ohjelmien laatiminen veden ekosysteemien biologisen tuottavuuden palauttamiseksi ja/tai lisäämiseksi.
- Kalavarojen kestävyys kannalta keskeisten alueiden suojelu ja optimointi, integroitu rannikkoalueiden hallinnointi, magroven, koralliriuttojen, kutupaikkojen jne. suojelu.

Tuotannon ja markkinoinnin parantaminen ja elintarviketurvasta huolehtiminen

- Kalastus- ja kalanviljely-yksiköiden sekä jalostus- ja pakkausyksiköiden auttaminen parempien tuotteiden kehittämisessä.
- Sellaisten korkealaatuisten tuotteiden kehittelyn kannustaminen, joilla on suurta lisäarvoa paikallisilla ja alueellisilla markkinoilla.
- Hygienian parantaminen viennin turvaamiseksi ja markkinoinnin, pakkausmerkintöjen ym. kehittäminen.
- Kannustaminen yksityiseen kumppanuuteen kalastuksen, jalostuksen, pakkaamisen ja kaupan aloilla.
- Tuhlauksen välttäminen ketjun kaikissa vaiheissa pyynnistä (pois heitettävien kalojen määrän vähentäminen) jalostukseen (säilyvyyden parantaminen) ja markkinointiin (myönteisen kehityksen takaavat myyntikanavat).
- Kalataloustuotteiden tuotantoon ja myyntiin perustuvan elintarviketurvan varmistaminen.

1.3. Luonnonvaran suojelua ja käyttöä koskevan alueellisen yhteistyön tukeminen

Suppeammat tai laajemmat alueelliset toimet voivat olla hyödyllisiä monissa yhteyksissä kuten lainsäädännön yhdenmukaistamisessa ja muissa toimissa, jotka ovat alueellisesti toteutettuina tehokkaampia syntyvien säästöjen ja riittävän laajan pohjan vuoksi. Tällaisia ovat:

- tuki erilaajuisten alueellisten organisaatioiden tai verkkojen perustamiselle ja vahvistamiselle tutkimuksen, tiedon ja resurssienhallinnan, kalastuksen seurannan ja valvonnan sekä ekosysteemien suojelun tai ennallistamisen aloilla;
- alueellisten kalastusjärjestöjen perustamisen ja kehittämisen tukeminen;

- alueellisten alakohtaisten ohjelmien kehittäminen hygienianormien yhdenmukaistamista ja markkinoiden organisoimista varten;
- lainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen yhteisen voimavaran hallinnoinnin parantamiseksi;
- tuki alueellisten verkkojen perustamiselle ja koordinoinnille kokemuksen ja tiedon keräämisen helpottamiseksi;
- tuki kansainvälisille tutkimusohjelmille, joilla edistetään tämän alan kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteiden saavuttamista;
- kehitysmaiden osallistumisen helpottaminen kansainvälisiin markkinointia, luonnonvarojen hallinnointia ja biologista monimuotoisuutta koskeviin neuvotteluihin sekä kansainvälisiin foorumeihin, joilla vaihdetaan tutkimustietoa ja käsitellään muita FAO:n toimintaohjeeseen liittyviä asioita.